

**STUDIA NIESTACJONARNE PRAWA - ZAOCZNE
EGZAMIN Z HISTORII PAŃSTWA I PRAWA
rok akademicki 2023/2024**

I. Zagadnienia egzaminacyjne

Semestr I

- 1) Geneza i funkcja państwa.
- 2) Ustroje państw antycznych.
- 3) Upadek państwa zachodnio-rzymskiego.
- 4) Szczepowe państwa germańskie i pierwsze państwa słowiańskie.
- 5) Istota feudalizmu; poddaństwo i lenno; immunitety i stany; formy państwa feudalnego.
- 6) Ustrój państwa patrymonialnego.
- 7) Rozdrobnione królestwa lenne.
- 8) Ustrój państwa publicznoprawnego.
- 9) Reformy państwa w czasach Oświecenia w Europie.
- 10) Zagadnienia ogólne państwa konstytucyjnego.
- 11) Geneza i specyfika ustroju państwa konstytucyjnego w Anglii.
- 12) Kształtowanie się podstaw instytucji i zasad ustrojowych Anglii w XVII i XVIII w.
- 13) Reformy i modernizacja ustroju Wielkiej Brytanii w XIX i XX w.
- 14) Angielskie instytucje ustrojowe od XVII do XX w.
- 15) Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Brytyjska Wspólnota Narodów.
- 16) Powstanie i ustrój Stanów Zjednoczonych Ameryki w latach 1776-1787; konstytucja federalna z 1787 r.
- 17) Stany Zjednoczone Ameryki - ewolucja ustroju federacji; ustrój stanów.
- 18) Francuskie państwo konstytucyjne - etapy ewolucji i ustroju państwa.
- 19) Prawa człowieka i obywatela w ramach francuskiego państwa konstytucyjnego.
- 20) Ustroje konstytucyjne Francji na przykładzie: konstytucji z 3.IX.1791 r., karty konstytucyjnej z 4.VI.1814 r., konstytucji z 1875 r.
- 21) Konfederacje niemieckie (1806-1866).
- 22) Federacje niemieckie (1866-1933).
- 23) Niemieckie państwo unitarne.
- 24) Niemcy po II wojnie światowej.
- 25) Rosyjskie cesarstwo samodzierżawne i jego reformy w XIX w.
- 26) Rosyjskie cesarstwo konstytucyjne (1906-1917).
- 27) Republika liberalno-demokratyczna w Rosji.
- 28) Początki kultury prawnej.
- 29) Zagadnienia ogólne prawa feudalnego.
- 30) Historyczny rozwój zachodnioeuropejskiego prawa feudalnego i jego źródła: rodzime prawo zwyczajowe i stanowione, prawo rzymskie, prawo kanoniczne, kodyfikacje i unifikacje, odmienność prawa angielskiego.
- 31) Feudalne prawo osobowe zachodniej Europy: zdolność prawna osób fizycznych, ograniczenia zdolności prawnej osób fizycznych, początek i koniec zdolności prawnej osób fizycznych, osoby prawne, zdolność do czynności prawnych.
- 32) Feudalne prawo małżeńskie zachodniej Europy: charakter i zawarcie małżeństwa, rozwiązanie małżeństwa, majątek małżeński, stosunki majątkowe między małżonkami.
- 33) Feudalne prawo rzeczowe zachodniej Europy: ogólna charakterystyka, posiadanie i własność.
- 34) Ogólna charakterystyka feudalnego prawa zobowiązań zachodniej Europy.

- 35) Ogólna charakterystyka feudalnego prawa spadkowego zachodniej Europy.
- 36) Feudalne prawo karne i proces karny zachodniej Europy.
- 37) Feudalny proces cywilny zachodniej Europy.
- 38) Źródła i historyczny rozwój prawa we Francji: reforma prawa sądowego w okresie Wielkiej Rewolucji, kodyfikacja napoleońska, francuskie prawo sądowe w okresie ponapoleońskim.
- 39) Źródła i historyczny rozwój prawa w Austrii - kodyfikacja prawa cywilnego i karnego.
- 40) Źródła i historyczny rozwój prawa w Niemczech: szkoła historyczna, pandektystyka i pozytywizm prawniczy, kodyfikacja prawa cywilnego i karnego.
- 41) Szwajcarskie kodeksy prawa cywilnego.
- 42) Kodyfikacja prawa rosyjskiego.
- 43) Źródła i historyczny rozwój prawa angielskiego.
- 44) Źródła i historyczny rozwój prawa Stanów Zjednoczonych Ameryki.
- 45) Źródła i historyczny rozwój prawa Kościoła katolickiego.
- 46) Źródła i historyczny rozwój prawa państw socjalistycznych.
- 47) Prawo cywilne w okresie państw konstytucyjnych: ogólne kierunki rozwoju prawa cywilnego, prawo osobowe, prawo małżeńskie (osobowe), prawo własności, prawo zobowiązań (z umów), prawo spadkowe.
- 48) Proces cywilny w okresie państw konstytucyjnych - rozwój i zasady nowożytnego procesu cywilnego.
- 49) Prawo karne w okresie państw konstytucyjnych - nowe kierunki w doktrynie i podstawowe zmiany.
- 50) Proces karny w okresie państw konstytucyjnych - rozwój procesu "mieszanego" i wzrost znaczenia czynnika społecznego.

Semestr II

- 51) Ustrój polityczny polskiej monarchii patrymonialnej: monarcha, administracja państwa, organy współrzędzące.
- 52) Przywileje (immunitety).
- 53) Nowa koncepcja państwa w monarchii stanowej - osobowość prawna.
- 54) Zasady sukcesji tronu w polskiej monarchii stanowej.
- 55) Ustrój polityczny polskiej monarchii stanowej: zakres władzy królewskiej, urzędy centralne i lokalne, kształtowanie się reprezentacji stanowej.
- 56) Przywileje w monarchii stanowej.
- 57) Organizacja i prawa stanów.
- 58) Charakterystyka ustroju Rzeczypospolitej szlacheckiej; cechy demokracji szlacheckiej i oligarchii magnackiej.
- 59) Pozycja ustrojowa monarchy w Rzeczypospolitej szlacheckiej: sukcesja, zakres władzy, odpowiedzialność.
- 60) Sejm Walny i sejmiki ziemskie.
- 61) Początki monarchii konstytucyjnej: reformy sejmu z lat 1764-1766, reformy sejmów delegacyjnych z lat 1767-1768 oraz z lat 1773-1776, reformy Sejmu Czteroletniego; zasady Ustawy Rządowej z 3.05.1791 r.
- 62) Utworzenie, rozwój terytorialny i likwidacja Księstwa Warszawskiego.
- 63) Ustrój polityczny Księstwa Warszawskiego.
- 64) Powstanie Królestwa Polskiego (Kongresowego) i jego konstytucja.
- 65) Ustrój polityczny Królestwa Polskiego (Kongresowego).
- 66) Status prawny Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Odrębności ustrojowe. Organizacja administracji.
- 67) Ustrój polityczny Rzeczypospolitej Krakowskiej.

- 68) Autonomia Galicji (od 1861 r.). Ustrój polityczny.
- 69) Ziemie polskie w latach I wojny światowej: orientacje polityczne, polityka mocarstw wobec sprawy polskiej.
- 70) Ustrój polityczny II Rzeczypospolitej w latach 1918-1921: utworzenie centralnego ośrodka władzy państwowej, "Mała konstytucja" (20.02.1919 r.).
- 71) Ustrój polityczny II Rzeczypospolitej w latach 1921-1926: konstytucja marcowa (17.03.1921 r.), funkcjonowanie systemu politycznego.
- 72) Ustrój polityczny II Rzeczypospolitej w latach 1926-1935.
- 73) Ustrój polityczny II Rzeczypospolitej w latach 1935-1939: konstytucja kwietniowa (23.04.1935 r.), funkcjonowanie systemu politycznego.
- 74) Administracja centralna, ogólna (zespólna) i specjalna (niezespólna) w II Rzeczypospolitej.
- 75) Administracja samorządowa w II Rzeczypospolitej.
- 76) Cechy charakterystyczne, źródła, system i instytucje prawa dawnej Polski.
- 77) Koncepcja idealnego kodeksu.
- 78) Pruskie i niemieckie prawo cywilne na ziemiach polskich.
- 79) Prawo cywilne w Księstwie Warszawskim i w Królestwie Polskim (Kongresowym).
- 80) Austriackie prawo cywilne na ziemiach polskich.
- 81) Rosyjskie prawo cywilne na ziemiach polskich.
- 82) Pruskie i niemieckie prawo karne na ziemiach polskich.
- 83) Austriackie prawo karne na ziemiach polskich.
- 84) Prawo karne w Księstwie Warszawskim i w Królestwie Polskim (Kongresowym).
- 85) Rosyjskie prawo karne na ziemiach polskich.
- 86) Unifikacja i kodyfikacja prawa w II Rzeczypospolitej. Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej.
- 87) Prawo cywilne w II Rzeczypospolitej.
- 88) Postępowanie cywilne w II Rzeczypospolitej.
- 89) Prawo karne w II Rzeczypospolitej.
- 90) Postępowanie karne w II Rzeczypospolitej.
- 91) Prawo handlowe w II Rzeczypospolitej.

II. Informacje o egzaminie

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń z Historii Państwa i Prawa.

1. Egzamin w trybie "terminu zerowego":

- można przystąpić do egzaminu przed formalnym rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej, w terminach ustalonych przez Egzaminatora (dalej: "termin zerowy");
- tryb "terminu zerowego" przeznaczony jest dla osób, które jeszcze przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej opanują w stopniu co najmniej dostatecznym wiedzę z zakresu Historii Państwa i Prawa;
 - w trybie „terminu zerowego” egzamin będzie miał formę odpowiedzi ustnej;
- negatywny wynik egzaminu składanego jeszcze przed formalnym rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej (w "terminie zerowym") skutkował będzie niedostateczną oceną z egzaminu wraz z wpisem oceny do protokołu egzaminacyjnego oraz spowoduje utratę możliwości przystąpienia do egzaminu w trybie „I terminu”;
- szczegółowe terminy i warunki egzaminu w "termin zerowym" ustalają Egzaminatorzy:
dr Paweł Wiązek;
dr Andrzej Pasek.

2. Egzamin w I terminie i w terminie poprawkowym (II termin) - w ramach harmonogramu letniej sesji egzaminacyjnej:

⇒ egzamin ma formę pisemną i składa się z 50 pytań o charakterze "testu zamkniętego" jednokrotnego wyboru (25 pytań z zakresu I semestru oraz 25 pytań z zakresu II semestru):

- do każdego z pytań testowych proponowane są trzy wersje odpowiedzi (a/, b/, c/);
- w każdym przypadku tylko jedna z proponowanych wersji jest odpowiedzią poprawną;
- za każdą poprawną odpowiedź na pytanie => 1 punkt, czyli łącznie można uzyskać maksymalnie 50 punktów;

⇒ PUNKTACJA:

- 0-27 pkt – 2,0 (niedostateczny)
- 28-33 pkt – 3,0 (dostateczny)
- 34-38 pkt – 3,5 (plus dostateczny)
- 39-43 pkt – 4,0 (dobry)
- 44-46 pkt – 4,5 (plus dobry)
- 47-50 pkt – 5,0 (bardzo dobry)

Pozostałe, ogólne warunki egzaminów określają: Regulamin Studiów oraz Zarządzenia władz dziekańskich.

Źródła wiedzy (przygotowanie do egzaminu):

I. Podręczniki:

1. Krzysztof Krasowski, Bogdan Lesiński, Krystyna Sikorska-Dzięgielewska, Jerzy Walachowicz, Powszechna historia państwa i prawa, Poznań 1993 (*semestr I*);
2. Tadeusz Maciejewski, Historia ustroju i prawa sądowego Polski, Warszawa 2017 (*semestr II*).

II. Wykład.

III. Ćwiczenia.